

תבות בלי טעמים ושאינ בהן תנועות, כף הם כמו אָזני הכלה בלי נזרים ועגילים, שהם משללים מתקון. תבות בלי נקודות הן כאֶשֶׁה בלי לבושים, שאין יכולה ללכת לשום מקום בעולם. משום כף תקוני האותיות הם טעמים ותנועות. אלו ואלו תקונים ומלבושים הם לאותיות. ועל זה תורי זָהב, אותם התנועות של הטעמים.

ומה שאמר זָהב, משום שהם באים מראש המלף, לתת דעת והשפל לכל האותיות. משום כף כלם עומדים בסוד אחד.

הנקודות והטעמים הם שתי דרגות. אלו ואלו הצטרכו להתפקן בהם האותיות. האותיות הן רשומות בסודות עליונים, שהרי כלם יוצאים מסוד החכמה העליונה, באותם שלשים וששים שבילים שיוצאים מן החכמה.

וכֹּל האותיות חקוקות למטה, ויורשת אותם תורה שבעל פה. וכשפֶּלֶן באות לתקן אותה בסוד אותן האותיות, עושים בה נקודות וטעמים, כמו שנתבאר. ועל זה תורי זָהב וכו'.

ובאן סודות עליונים לאותם יודעי דין, כל האותיות רשומות בסוד, ונקראות גופי תורה, שעומדים ללמד ולדעת את הסודות העליונים.

הנקודות הן יוצאות מסוד המס, לקיים את האותיות על תקונן, ובנקודה אחת משפנה התבנה, ומעבירה את אותה התבנה מקיומה בגון אחר.

הניצוץ הקשה, כשהכה אותו האויר הטהור במס, הכה ולא הכה, מגיע אל אותו המס, ומסתלק ממנו. מגיע ולא מגיע.

אזי אותה ההכאה יוצאת לאותיות מתוך המס, והאותיות מתנקדות

תיבין בלא טעמי, ולא אית בהו תנועי, הכי אינון פאודנין דכלה, בלא נזורין ועגולין, ושלילא מתקונא. תיבין בלא נקודי, אינון פאתתא בלא לבושים, דלא יכלא למיהך לאתר דעלמא. בגין כף תיקוני דאתון, אינון טעמי ותנועי. אלין ואלין תיקונין ומלבושין אינון לאתון. ועל דא תורי זָהב, אינון תנועי דטעמי.

ומה דאמר זָהב, בגין דאינון אתין מרישא דמלפא, למיהב דעתא וסכלתנו לאתון פלהו. בגין כף פולהו ברזא חדא קיימין.

נקודי וטעמי, תרין דרגין אינון, אלין ואלין אצטרכו לאתתקנא בהו אתון. אתון אינון רשימין ברזין עילאין, דהא פולהו נפקן מרזא דחכמתא עילאה, באינון תלתין ותרין שבילין דנפקא מחכמתא.

ואתון פולהו חקיקין לתתא, וירתא לון תורה שבעל פה. וכד פולהו אתין לאתקנא לה ברזא דאינון אתון, עבדי בה נקודי וטעמי, כמה דאתמר. ועל דא תורי זָהב וכו'. והכא רזין עילאין, לאינון דידיעי מדין. אתון פולהו רשימין ברזא, ואקרון גופי תורה, דקיימין למילף ולמנדע ברזין עילאין. נקודין אינון נפקין מרזא דמוחא, לקיימא אתון על תיקונייהו, ובנקודה חדא אשתני תיבה, ואעבר לההיא תיבה מקיומה, בגוונא אחרא.

בוצינא דקרדינותא, פד בטש ההוא אוירא דכיא במוחא, בטש ולא בטש, מטא לגביה דההוא מוחא, ואסתליק מגיה, מטא ולא מטא. כדין ההוא בטישו נפיק לגבי אתון מגו מוחא, ואתון אתנקידו.

אזי אותה ההכאה יוצאת לאותיות

ואם תאמר, הנקדות הוא תקון סופרים - חס ושלום! שאפלו כל נביאי העולם יהיו כמו משה, שקבל תורה מהר סיני, אין להם רשות לחדש אפלו נקדה קטנה באות אחת, אפלו אות קטנה של התורה.

בין שאותה ההפאה התישבה במח מתוך האויר הטהור שנתפס, משום שיש אויר טהור שאין נתפס כלל. וזה שנתפס, פשהתישב במח הזה, אותה ההפאה העליונה. אז יוצאים כל התנועות והטעמים, והטעמים הם כמו מתג לסוס ללכת בדרך ישרה, לימין ולשמאל, לכל רצון שהולכים הטעמים, ופוסקים ושבים, ורצים והולכים בגאונה ובשפלות, ואין רשות לכל האותיות ללכת לצד זה ולצד זה, רק ברשות, כמו שהטעמים מנהיגים אותם, והדבר נשמע בשבילם, כדי ללכת בדרך ישרה. ועל כן, כל האותיות פאות ללכת בסוד שני אלה, עם נקדות וטעמים יחד. וזה סוד תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו. תפוחי זהב - הם טעמים ותנועות. במשפיות כסף - אלו הנקדות. דבר דבר על אפניו, שהרי אין דבור כראוי, פרט בשני אלה, ומשום כך תורי זהב נעשה לך.

בתוב (בראשית א) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדנו וגו'. הפסוק הזה העירו בו החברים, ודאי שהקדוש ברוך הוא אמר את זה למחנות העליונים, והתיעץ בהם לברא אדם כמו מלך בתוך צבאותיו. אבל יש להסתפל, אם בסוד שלמעלה היה, שאלהים הזה הוא אלהים חיים, הסוד של העולם העליון. ואם הוא אלהים סוד העולם התחתון, איך התתקן נעשה לצד זה ולצד זה?

ואי תימא נקודי תיקון סופרים הוא. חס ושלום. דאפילו כל נביאי דעלמא יהון כמשה, דקביל אורייתא מטורא דסיני, לית לון רשו לחדתא אפילו חדא נקודה זעירא באת חד, אפילו את זעירא דאורייתא.

בין דההוא בטישו אתנישב במוחא, מגו אוירא דכיא דאתפס, בגין דאית אוירא דכיא דלא אתפס כלל. והאי דאתפס בד אתנישב בהאי מוחא, ההוא בטישו עילאה. פדין נפקי כל תנועי דטעמי, ואינון טעמי כמתג לסוסיא, למהך באורח מישר, לימינא, ולשמאלא, לכל רעותא דטעמי אזלי, ופסקי, ותבי, ומרהטי, אזלי בגאותא, ובשפלי, ולית רשו לכל אתוון למהך לסטרא דא ולסטרא דא, בר ברשו, כמה דטעמי מדברי לון. ומלה בגינהון אשתמע, בגין למהך באורח מישר. ועל דא, אתוון פלהו אתיין למיהך ברזא דהני

תרין. בנקודי וטעמי כחדא. ורזא דא, (משלי כה יא) תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו. תפוחי זהב, אינון טעמי ותנועי. במשפיות כסף, אלין נקודי. דבר דבר על אפניו, דהא לית מלה פדקא יאות, לבר בתרין אלין. ובגין כך, תורי זהב נעשה לך.

בתוב (בראשית א כו) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדנו וגו'. האי קרא אתערו ביה חבריאי, ודאי קודשא בריך הוא אמר דא, למשריין עילאין, ואתייעט בהו למברי אדם כמלכא גו חילוי.

אבר אית לאסתפל, אי ברזא דלעילא הוה, דהאי אלהים איהו אלהים חיים, רזא דעלמא עילאה. ואי איהו אלהים רזא דעלמא תתאה. איך אתתקן נעשה להאי סטרא ולהאי סטרא.

אָרְא וְדַאי, כּוֹלָא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא חֲדָא, וּבְרָזָא חֲדָא. אָדָם כְּלִיל בְּכַל סְטָרִין, רְזָא דִילִיָּה אִיהוּ בְּכוּלָא, וּמְרָזָא דְאַלְהִים אֲשַׁתְּפַח אָדָם. וְלֹא אֲשַׁתְּפַח מְרָזָא דְשָׂאֵר שְׁמֵהֶן. הֲדָא הוּא דְכִתְיָב, (שם כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אָדָם - לָמָּה הֵם שְׁנֵי צַלְמִים? אֵלֹא אֲחַד לְזָכֵר וְאֲחַד לְנִקְבָּה.

שְׁנֵי אֱלֹהִים פָּאן, אֲחַד זָכֵר וְאֲחַד נִקְבָּה. בְּצַלְמוֹ - זָכֵר. בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים - נִקְבָּה. וְעַל זֶה, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ - זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן. בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים - זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְזֶה סוּד שֶׁל נַעֲשֶׂה, כָּל אֲחַד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרֵנוּ. בְּשַׁעֲרָה שְׁנִבְרָא אָדָם, כָּל הָאוֹתִיּוֹת נִבְרָאוּ, נִגְלָמוּ וְהִצְטִירוּ. בְּשַׁעֲרָה שְׁנִנְשְׁבָה בּוֹ הַרוּחַ, יֵצְאוּ הַנְּקֻדּוֹת וְהִתְיַשְׁבוּ בְּאוֹתִיּוֹת. בְּשַׁעֲרָה שֶׁהִתְמַקֵּן בְּהַשְׁכֵּל וּמַדְע, יֵצְאוּ הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים וְהִתְיַשְׁבוּ עַל הַנְּקֻדּוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת. וְכָל הַתְּקוּן שֶׁל סוּד שֶׁל אָדָם כִּף הוּא בְּכָל צַדֵּי הָעוֹלָם. בְּסוּד שֶׁל אָדָם הַכֵּל הִתְיַשְׁב, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאֵר. וְאִין אָדָם, רַק בְּכָל הַתְּקוּנִים הַלָּלוּ.

אָמַר לוֹ אֱלִיָּהוּ, רַבִּי, פְּתַח פִּיךָ וְיֵאִירוּ דְבָרֶיךָ, שֶׁהָרְשוּת שְׁלַמְעֵלָה נִמְסְרָה בְּיָדְךָ. פְּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאַרְנוּהוּ בְּכַמְה מְקוּמוֹת. אֲבָל בֵּא וּרְאֵה, עַל הַסוּד שֶׁל הָעֵקֶר הַזֶּה כְּמוֹ שְׂאֵמְרֵנוּ, שֶׁהָרִי אִם יִבְאוּ כָּל הַנְּבִיאִים הַנִּצְמָנִים שֶׁל הָעוֹלָם, וַיִּתְעַלּוּ בְּנִבּוּאָתָם בְּעֲלִית הַנְּבִיאָה שֶׁל מֹשֶׁה, לֹא יִכּוּלִים לְחַדֵּשׁ אֶפְלוּ נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה.

כִּמָּה הַטְּעָם? מִשּׁוּם שֶׁכָּל הָאוֹתִיּוֹת לֹא יֵצְאוּ אֵלֹא מִתּוֹךְ נִקְדָּה קְטַנָּה, וְהָאוֹתִיּוֹת הֵן הַכֵּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה. וְהָרִי אִין רְשׁוּת לְכָל הָאוֹתִיּוֹת

אִיהוּ כְּגוּוֹנָא חֲדָא, וּבְרָזָא חֲדָא. אָדָם כְּלִיל בְּכַל סְטָרִין, רְזָא דִילִיָּה אִיהוּ בְּכוּלָא, וּמְרָזָא דְאַלְהִים אֲשַׁתְּפַח אָדָם. וְלֹא אֲשַׁתְּפַח מְרָזָא דְשָׂאֵר שְׁמֵהֶן. הֲדָא הוּא דְכִתְיָב, (שם כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אָדָם - לָמָּה הֵם שְׁנֵי צַלְמִים? אֵלֹא חֵד לְדְכוּרָא, וְחֵד לְנִקְבָּא. תְּרִין אֱלֹהִים הֲכָא, חֵד דְכֵר, וְחֵד נִקְבָּא. בְּצַלְמוֹ, דְכֵר. בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים, נִקְבָּא. וְעַל דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, דָּא עֲלִמָּא עֵילְאָה. בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים, דָּא עֲלִמָּא תַתָּאָה. וְרְזָא דָּא נַעֲשֶׂה, כְּלָלָא חֲדָא. כְּדָקָא אָמַרְן.

בְּשַׁעֲרָה דְאַתְבְּרִי אָדָם, אַתְוּוֹן כְּלֵהוּ אַתְבְּרִיאוּ, אַתְגְּלִימוּ, וְאַצְטִיירוּ. בְּשַׁעֲרָה דְאַתְנַשִּׁיב בֵּיהּ רוּחָא, נְפָקוּ נְקוּדֵי וְאַתְיַשְׁבוּ בְּאַתְוּוֹן. בְּשַׁעֲרָה דְאַתְתַּקֵּן בְּסוּכְלַתְנוּ וּבְמַדְע, נְפָקוּ תְנוּעֵי דְטְעָמִי וְאַתְיַשְׁבוּ עַל נְקוּדֵי וְאַתְוּוֹן. וְכָל תִּיקוּנָא דְרְזָא דְאָדָם הֲכִי אִיהוּ, בְּכָל סְטָרִין דְעֲלִמָּא. בְּרְזָא דְאָדָם, אַתְיַשְׁב בְּכוּלָא כְּמָא דְאַתְמַר. וְלִית אָדָם, בַּר בְּכָל הַיָּי תִיקוּנִין.

אָמַר לִיָּה אֱלִיָּהוּ, ר', אַפְתַּח פּוּמְךָ, וַיִּנְהַרְן מִיָּלְךָ. דְרִשׁוּ דְלְעִילָא אַתְמַסֵּר בִּידְךָ. פְּתַח וְאָמַר, (בראשית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הָאִי קָרָא אוּקִימָנָא לִיָּה בְּכַמְה דְּוִכְתִּי. אֲבָל תָּא חֲזִי, עַל רְזָא דְעִיקְרָא דָּא (ד' צ' ו' א"א) כְּדָקָא אָמַרְן, דְהָא אִי יִיתוּן כָּל נְבִיאֵי מְהִימְנֵי דְעֲלִמָּא, וַיִּסְתַּלְקוּן בְּנִבּוּאָתְהוֹן בְּסִלְיקוּ דְנִבּוּאָה דְמֹשֶׁה, לֹא יִכְלִין לְחַדְתָּא אֶפְלוּ חֲדָא נְקוּדָה דְאוּרִייתָא.

כְּמָא טְעָמָא, בְּגִין דְאַתְוּוֹן כְּלֵהוּ לֹא נְפָקוּ אֵלֹא מִגּוֹ נְקוּדָה זְעִירָא, וְאַתְוּוֹן אִינוּן כְּלָלָא